

1. 8. 2017

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rozsudek pro uznání v řízení o neplatnost rozvázání pracovního poměru jednostranným úkonem (jednáním) zaměstnavatele

Nejvyšší soud ČR se vyjádřil k přípustnosti postupu dle ust. 114b, potažmo ust. § 153a odst. 3 občanského soudního řádu, tedy použití kvalifikované výzvy soudu a vydání rozsudku pro uznání ve sporu o určení neplatnosti rozvázání pracovního poměru.

Zaměstnavatel žalovaný ve sporu o neplatnost rozvázání pracovního poměru jeho okamžitým zrušením byl soudem prvního stupně ve smyslu ust. § 114b odst. 1 občanského soudního řádu (o. s. ř.) vyzván, aby se ve lhůtě 30 dnů ve věci písemně vyjádřil. (V ustálené judikatuře soudů je přijímán závěr, že povaha věci vyžaduje vydání usnesení podle ust. § 114b o. s. ř. zejména tehdy, je-li zjišťování skutkového stavu věci s ohledem na předpokládané množství odlišných tvrzení účastníků a navrhovaných důkazů mimořádně obtížné, a kdy bez znalosti stanoviska žalovaného nelze první jednání připravit tak, aby při něm bylo zpravidla možné věc rozhodnout, že okolnosti případu odůvodňují vydání usnesení podle § 114b o. s. ř. zejména v takovém sporu, kdy dosavadní poznatky ukazují, že - ačkoliv by podle své povahy nemuselo jít o věc z hlediska zjišťování skutkového stavu mimořádně obtížnou - tu jsou takové mimořádné skutečnosti, které vedou k závěru, že bez písemného vyjádření žalovaného ve věci nemůže být první jednání připraveno tak, aby při něm mohlo být zpravidla o sporu rozhodnuto, a že ve zcela jednoduchých věcech, které nevyžadují podrobnější a rozsáhlejší přípravu jednání, je vydání usnesení podle ust. § 114b o. s. ř. vyloučeno. Postupuje-li soud takto ve smyslu ust. 114b o. s. ř., je žalovaný povinen se ve věci písemně vyjádřit a v případě, že nárok uplatněný v žalobě zcela neuzná, ve vyjádření vylíčit rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu, a k vyjádření připojit listinné důkazy, jichž se dovolává, popřípadě označit důkazy k prokázání svých tvrzení.)

Příslušné usnesení soudu bylo žalovanému zaměstnavateli doručeno do datové schránky spolu s žalobou, avšak žalovaný se ve stanovené lhůtě nevyjádřil, proto dospěl soud k závěru, že žalovaný nárok, který byl proti němu žalobcem (zaměstnancem) uplatněn, uznává (ust. § 114b odst. 5 o. s. ř.) a že byly splněny podmínky pro rozhodnutí věci rozsudkem pro uznání podle ust. § 153a odst. 3 o. s. ř. (Podle ust. § 114b odst. 5 o. s. ř. jestliže se žalovaný bez vážného důvodu na výzvu soudu podle ust. § 114b odst. 1 o. s. ř. včas nevyjádří a ani ve stanovené lhůtě soudu nesdělí, jaký vážný důvod mu v tom brání, má se za to, že nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznává; o tomto následku (ust. § 153a odst. 3 o. s. ř.) musí být poučen. Má-li se za to, že žalovaný nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznal (ust. § 114b odst. 5 o. s. ř.), rozhodne soud rozsudkem pro uznání.)

K odvolání žalovaného zaměstnavatele odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně potvrdil. Dovodil, že řízení o určení neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru náleží svou podstatou mezi skutkově obtížné spory, u kterých lze předpokládat rozdílná tvrzení účastníků a četnost důkazních návrhů, přičemž důkazní břemeno leží na straně žalovaného zaměstnavatele, který je povinen v řízení tvrdit a prokázat, že zaměstnanec porušil pracovní povinnosti zvláště hrubým způsobem, je proto žádoucí, aby se ve věci vyjádřil a tvrdil všechny pro rozhodnutí významné skutečnosti a označil důkazy k prokázání svých tvrzení, neboť povinností soudu je připravit jednání ve věci tak, aby bylo možné rozhodnout při jediném jednání. Povaha věci tedy vyžaduje, aby se žalovaný zaměstnavatel ve věci písemně vyjádřil. Soud prvního stupně tedy nepochybil, pokud ve

věci vydal tzv. kvalifikovanou výzvu. Protože žalovaný zaměstnavatel na ni nereagoval (ve stanovené 30 denní lhůtě se ve věci samé nevyjádřil), ani soudu nesdělil, jaký vážný důvod mu v tom brání, postupoval soud prvního stupně správně podle ust. § 153a o. s. ř. a na základě fikce uznání žalovaného nároku ve věci rozhodl rozsudkem pro uznání.

Nejvyšší soud ČR v odůvodnění svého rozsudku spis. zn. 21 Cdo 1981/2016, ze dne 16. 3. 2017, kterým zamítl dovolání zaměstnavatele, připomněl, že soudní praxe je ustálena v závěru, že žalovaný se ve smyslu ust. § 114b odst. 5 o. s. ř. kvalifikovaně vyjádří (a zabráni tak fikci uznání nároku a vydání rozsudku pro uznání), jestliže z jeho včasného písemného vyjádření vyplývá, že nárok, který byl proti němu uplatněn žalobou, zcela neuznává, a jestliže alespoň v základních obrysech vylicí rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu proti žalobě; pouhý nesouhlas s žalobou nelze považovat za kvalifikované vyjádření způsobilé zabránit následkům předvídaným v ust. § 114b odst. 5 o. s. ř. Dále přitakal odvolacímu soudu, že řízení o určení neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru náleží svou podstatou mezi skutkově obtížné spory, u kterých lze předpokládat rozdílná tvrzení účastníků a četnost důkazních návrhů, přičemž důkazní břemeno leží na straně žalovaného zaměstnavatele, který je povinen v řízení tvrdit a prokázat, že zaměstnanec porušil pracovní povinnosti zvláště hrubým způsobem. Tento závěr však platí i ve vztahu k jiným žalobám na určení neplatnosti rozvázání pracovního poměru jednostranným jednáním. Důkazní břemeno k prokázání skutečností, jež odůvodňují takové rozvázání pracovního poměru, tíží totiž vždy toho, kdo rozvazovací úkon učinil (žalovaného), nikoli toho, kdo se takové neplatnosti domáhá (žalobce). Žalovaný je tak povinen v řízení tvrdit a prokázat, že byla naplněna skutková podstata, jež ukončení pracovního poměru jednostranným jednáním umožňuje. Za situace, že důvodem tvrzení o neplatnosti jednostranně rozvázání pracovního poměru je zpochybnění naplnění takové skutkové podstaty, je žádoucí, aby se ten, kdo takové jednání učinil (žalovaný), ve věci vyjádřil a tvrdil všechny pro rozhodnutí ve věci významné skutečnosti a označil důkazy k prokázání svých tvrzení, neboť povinností soudu je připravit jednání ve věci tak, aby bylo možné rozhodnout při jediném jednání. Nejvyšší soud ČR proto ve svém rozsudku spis. zn. 21 Cdo 1981/2016, ze dne 16. 3. 2017, dospěl k závěru, že skutečnost, že jde o řízení na určení neplatnosti rozvázání pracovního poměru jednostranným jednáním, nebrání (svou povahou) tomu, aby předseda senátu učinil výzvu ve smyslu ust. § 114b o. s. ř.

Richard W. Fetter

© EPRAVO.CZ – Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Velké tápání okolo švarcsystému](#)
- [Dva problémy s pracovní pohotovostí](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)

- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Zákon o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele vstupuje v účinnost](#)
- [Souběh funkce statutárního orgánu a pracovněprávního vztahu - judikaturní vývoj](#)
- [Nejvyšší soud: Příspěvek na penzijní připojištění se řadí mezi pracovní a mzdové podmínky](#)
- [Změny nejen parametrů exekučních srážek pro rok 2026](#)
- [Transparentní odměňování](#)
- [K osobnímu příplatku v platové sféře](#)
- [Odvolání vedoucího zaměstnance z funkce a některé související otázky z HR praxe](#)